

وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ... [الإسراء: ٨٢]

"مونږ په قرآن کې هغه څه را نازلوو چې د مؤمنانو لپاره پکې شفاء او رحمت دی."

مسنون دم او رقيه

د سحر ، نظر او هر مرض لپاره مسنون دمونه

Ketabton.com

عليکم بسنتي : شيخ عبدالجليل اخندزاده

الصارم البتار : شيخ وحيد عبدالسلام بالي

سریزه

د قرآن کریم آیاتونه او د نبی کریم صلی الله علیه وسلم مبارکې دعاگانې او اذکار الله جل جلاله خپلو بندگانو ته له ظاهري او باطني امراضو څخه شفاء گرځولي.

الله جل جلاله فرمایي:

﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴾ [الإسراء: ٨٢]

"مونږ په قرآن کې هغه څه را نازلوو چې د مؤمنانو لپاره پکې شفاء او رحمت دی." [الإسراء: ٨٢]

له عوف بن مالک رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي: خپل دمونه ماته را وښيي، کوم دم چې شرک ونه لري پروا نه کوي (يعني جواز لري). (مسلم)

جابر بن عبد الله رضي الله عنه فرمایي يو کس لږم و چيچلو او مونږ د نبی کریم صلی الله علیه وسلم سره ناست وو نو يو کس وويل چې ای دې الله جل جلاله رسوله آیا دم بې کړم نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمايل: ستاسې نه چې څوک خپل ورور ته ښيگڼه (فايده) ور رسولی شي نو دا کار د وکړي. (مسند أحمد)

د علماؤ پدې اجماع (اتفاق) دی چې په هر دم کې لاندې درې شروط پوره شي هغه جائز دی:

١- د الله جل جلاله په کلام (قرآن کریم)، د هغه په پاڼو نومونو او صفاتو او د نبی کریم صلی الله علیه وسلم په ماثورو اذکارو او دعاگانو سره دم کول.

٢- دم باید په لغت عربي او په با مفهومه الفاظو وي.

٣- دم کونکی باید پدې عقیده وي چې دا دم د الله جل جلاله په اذن سره شفاء ورکوي. (فتح الباري ١٠/١٩٥)

د مسنون دم او رقيه کوچنی رساله په هغو دمونو او رقيو مشتمله ده چه د الله ج په مبارک کتاب قران کریم او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکو احاديثو کې يې يادونه شوي، دا رساله په حقيقت کې د شيخ عبدالجليل اخندزاده د عليکم بسنتی او شيخ وحيد عبدالسلام بالی د الصارم البتار کتابونو اختصار ده چه په همدې اړوندو موضوعاتو ليکل شوي، هيله ده دا کوچنی رساله گرانو وطنوالو ته د شفا او خير او مونږ ته د اجر او ثواب ذريعه وگرځي.

پدرنښت

شرعي دم او رقيه

په لاندې كړنو كې د قرآن كريم له آيتونو او د نبي كريم صلى الله عليه وسلم له مباركو احاديثو څخه د دم لپاره يو څو جامع اذكار ذكر كوو چې د الله جل جلاله په اذن سره د هر مرض لپاره شفاء دي .

- د ليوني ، چيچل شوي او د بل هر مرض دم : **مريض د فاتحه په مبارك سورت دم شي** . [البخارى (5007) ، مسلم (2201)]
- د هر مرض دم : **مريض د خان په دې آيت دموي [رَبِّ (أَنْتَ مَسْنِي الضَّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ)]** . [الانبيا 83]
- د سحر او هر مرض دم : **مريض د فلق او الناس په مباركونو سورتونو دم شي** . [بخارى (برقم : 2276) ، مسلم (برقم : 5863)]
- د هر مرض دم : **مريض اوه خلې په [أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ] باندې دم شي** . [ابوداود (3106)]
- د هر مرض دم : **د مريض په دردمن خای د لاس كينودل شي درې خلې د پرې [بِسْمِ اللَّهِ] او ورپسې اووه خلې د پرې [أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَادِرُ] وويل شي** . [مسلم (برقم : 5867)]
- د هر مرض دم : **مريض په [اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ ، أَذْهَبِ الْبَاسَ وَاشْفِهِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ ، شِفَاءٌ لَا يُغَادِرُ سَقَمًا] باندې دم شي** [البخارى (5743)]
- د هر مرض دم : **مريض په [بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ اللَّهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ] دم كړل شي** . [سنن الترمذى برقم : (972) ، سنن ابن ماجه برقم : (3523)]
- د هر مرض دم : **مريض په [بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ] دم كړل شي** . [مسلم : (2185)]
- د دانو ، زخم او هر مرض دم : **د شهادت گوته به پاكه خاوره راکاږل شي د [بِسْمِ اللَّهِ ، تُرْبَةُ أَرْضِنَا ، بَرِيْقَةٌ بَعْضِنَا ، لِيُشْفَى بِهِ سَقِيمُنَا ، بِإِذْنِ رَبِّنَا] دم پرې وويل شي او بيا زخم ، دانه او يا بل د تكليف خای پرې وموښل شي** . [صحيح البخارى : (5745)]
- د هر مرض دم : **مريض په [اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأ لَكَ عَدُوًّا ، أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ] دم كړل شي** . [احمد : (6600)]
- د هر مرض دم : **مريض په [اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ ، مُذْهِبَ الْبَاسِ ، اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي ، لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ ، شِفَاءٌ لَا يُغَادِرُ سَقَمًا] دم كړل شي** . [صحيح البخارى (5743) ، صحيح المسلم (2191)]
- د ماشوم له نظر نه د ژغورنې او وقايه دم : **ماشوم په [أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ] دم كړل شي** . [ابوداود برقم (4737)]
- په خوب كې له ويريديو نه د نجات دم : **كله چه مريض په خوب كې وويريده نو دا دعا د ووايي [أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَاتِ ، مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ ، وَشَرِّ عِبَادِهِ ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ، وَأَنْ يَحْضُرُونَ]** . [أبي داود (3893) ، احمد (2696)]

شرعی رقیه (دم)

د هغو څو مسنونو دمونو تشریح چه په قرآن کریم او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په صحیحو حدیثونو کې ترې یادونه شوې.

۱- د فاتحه مبارک سورت .

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۲﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۳﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿۴﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ

نَسْتَعِينُ ﴿۵﴾ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۶﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿۷﴾ [الفاتحه: 1-7]

عن ابی سعید رضی الله عنه، قال : انطلق نَفَرٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سَفَرَةٍ سَافَرُوهَا، حَتَّى نَزَلُوا عَلَى حَيٍّ مِنْ أَحْيَاءِ الْعَرَبِ، فَاسْتَضَافُوهُمْ فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّقُوا لَهُمْ، فَلَدَغَ سَيْدُ ذَلِكَ الْحَيِّ، فَسَعَوْا لَهُ بِكُلِّ شَيْءٍ، لَا يَنْفَعُهُ شَيْءٌ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ: لَوْ أَتَيْتُمْ هَؤُلَاءِ الرَّهْطَ الَّذِينَ نَزَلُوا؛ لَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ عِنْدَ بَعْضِهِمْ شَيْءٌ، فَاتَوْهُمْ، فَقَالُوا: يَا أَيُّهَا الرَّهْطُ، إِنَّ سَيِّدَنَا لُدَغَ، وَسَعَيْنَا لَهُ بِكُلِّ شَيْءٍ، لَا يَنْفَعُهُ؛ فَهَلْ عِنْدَ أَحَدٍ مِنْكُمْ مِنْ شَيْءٍ؟ فَقَالَ بَعْضُهُمْ: نَعَمْ، وَاللَّهِ إِنِّي لَأُرْقِي، وَلَكِنْ وَاللَّهِ لَقَدْ اسْتَضَفْنَاكُمْ فَلَمْ تُضَيِّقُوا، فَمَا أَنَا بِرَاقٍ لَكُمْ حَتَّى تَجْعَلُوا لَنَا جُعَلًا، فَصَالَحُوهُمْ عَلَى قَطِيعٍ مِنَ الْغَنَمِ، فَاَنْطَلَقَ يَتَفَلُّ عَلَيْهِ، وَيَقْرَأُ: **(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ)**، فَكَانَ مَا نُشِطُ مِنْ عَقَالٍ، فَاَنْطَلَقَ يَمْشِي وَمَا بِهِ قَلْبَةٌ، قَالَ: فَأَوْفُوهُمْ جُعَلَهُمُ الَّذِي صَالَحُوهُمْ عَلَيْهِ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ: اقسِمُوا، فَقَالَ الَّذِي رَقِيَ: لَا تَفْعَلُوا حَتَّى نَأْتِيَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَتَدْرُكْ لَهُ الَّذِي كَانَ، فَتَنْظُرَ مَا يَأْمُرُنَا، فَقَدِمُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرُوا لَهُ، فَقَالَ: وَمَا يُدْرِيكَ أَنَّهَا رَقِيَّةٌ؟ ثُمَّ قَالَ: قَدْ أَصَبْتُمْ، اقسِمُوا، وَأَضْرِبُوا لِي مَعَكُمْ سَهْمًا. فَضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. [البخاري (5007)، مسلم (2201)]

په صحیحونو کې له ابو سعید خدری رضی الله عنه نه روایت دی چه فرمایي، د رسول الله صلی الله علیه وسلم څو ملگري په سفر تللي ول چه مخکې یې هم همدا سفر کړی وو، تردې چه د عربو له یوې قبیلې سره یې شپه شوه، له هغې قبیلې یې وغوښتل چه د شپې ډوډی ورته راوړي خو هغوی انکار وکړ. د همدغې قبیلې مشر مار وچيچه د قبیلې افرادو ډیره هڅه وکړه چه علاج یې وکړي خو څه گټه یې ونکړه لدوی نه ځینو وویل چه راځی هغو خلکو ته ورشو چه له مونږ سره یې شپه شوې گوندې له هغوی سره کوم علاج موجود وي. نو صحابه وو ته راغلل او ورته یې وویل چه ای پړاو اچونکو زمونږ د قبیلې مشر مار چيچلی مونږ ډیره هڅه وکړه خو څه نتیجه یې ورنکړه آیا له تاسو سره یې کوم علاج شته؟ یوه صحابي ورته وویل چه مونږ له تاسو د شپې ډوډی وغوښته خو تاسو رانکړه، په والله زه یې دم کولی شم خو دا چه مونږ له تاسو ډوډی وغوښته او را مو نکړه، زه دم کولی شم خو نه یې دموم تر څو راته یو څه ونه منی. نو هغوی ورته د پسونو یوه رمه چه دیرش پسونه کیدل ومنله دم کونکی په **(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ)**، دم کړ او د چيچلو په ځای یې لارې پورې کړې، پښې یې خلاصې شوې او ورو ورو پرته لدې چه د درد احساس وکړي په لار روان شو له وعدې سره سم یې پسونه دوی ته ورکړل ځینو یې وویل چه راځی دا پسونه خپل منځ کې وويشو خو هغه چا چه دم کړی وو ویې ویل چه لږ صبر وکړی له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه به پوښتنه وکړو چه هغه څنگه امر کوي د رسول الله صلی الله علیه وسلم خدمت ته ورسیدل او واقعه یې ورته بیان کړه رسول الله صلی الله علیه وسلم له هغه چا نه چه فاتحه سورت یې لوستی وو وپوښتل

چه ته څنگه پوه شوې چه د فاتحه سورت رقيه او علاج دی بيا يې وفرمايل چه صحي کار مو کړی پسونه مو خپل منځ کې وويشي او زما برخه هم بيله کړی . او رسول الله صلى الله عليه وسلم وخنډل .

عن خارجه بن الصلت عن عمه أنه أتى رسول الله صلى الله عليه وسلم ، فأسلم ثم أقبل راجعاً من عنده فمرّ على قوم عندهم رجلٌ مجنونٌ موثقٌ بالحديدِ فقال أهلهُ إننا حدثنا أنّ صاحبكم هذا قد جاء بخيرٍ فهل عندك شيءٌ تداويه فرقيته بفاتحة الكتابِ فبرأ فأعطوني مائة شاةٍ فأتيتُ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم فأخبرتهُ فقال هل إلا هذا وقال مسدّدٌ في موضعٍ آخر هل قلتَ غيرَ هذا قلتُ لا قال خذها فلعمري لمن أكلَ بريقةٍ باطلٍ ، لقد أكلتَ بريقةٍ حقٌّ . [سنن ابوداود (3896)]

خارجه بن الصلت له خپل تره نه روایت کوي چه د رسول الله صلى الله عليه وسلم خواته د اسلام راوړلو لپاره حاضر شو ، بيرته کور ته راتللو چه په لاره کې له داسې يوه قوم سره مخامخ شو چه يو کس ورسره په ځنځيرونو تړل شوی وو ، د ليونې کور والا لده نه غوښتنه وکړه چه مونږ خبر شوی يو چه ستاسو ملگري (رسول الله صلى الله عليه وسلم) له ځان سره خیر راوړی نو آیا له تاسو سره څه شته چه ددې ليوني علاج پرې وکړی ؟ ما (هغه ليونۍ) په سورت فاتحه باندې دم کړو نو سمدستي روغ شو . ما ته يې سل پسونه را کړل زه رسول الله صلى الله عليه وسلم ته ورغلم خبر مې ورکړ ، هغه وويل : له سورت فاتحه پرته د نور څه ندي ويلي ؟ ما ورته وويل نه ! نبی صلى الله عليه وسلم وفرمايل : دا قبولې کړه ، يقيناً څوک چه په باطل دم خوراک وي نو تا په حق دم باندې خوراک کړی .

۲ - د ایوب علیه سلام دعا : [رَبِّ ﴿ أَنِّي مَسْنِي الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴾] . [الأنبياء 83]

«زما ربه (زه ناروغ یم او ته د ټولو مهربانانو نه مهربانه یې .»

کله چه ایوب علیه سلام په ډیر سخت او لاعلاجه تکلیف اخته شو نو له الله نه یې پدې مبارکو کلماتو دعا وغوښته ، الله عزوجل یې دعا قبوله او له مریضی نه یې جوړ کړ . قرآن کریم یې په خپله بیان داسې کوي :

﴿ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِي الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۸۳﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ

وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ ﴿۸۴﴾ [الأنبياء 83-84] او کله چه ایوب علیه سلام له خپل رب نه

غوښتنه وکړه : “ زه ناروغ یم او ته د ټولو مهربانانو نه مهربانه یې ” مونږ د هغه دعا قبوله کړه او له هغه څخه مو تکلیف ایسته کړ ، او یوازې د هغه کورنی غړي مو هغه ته ورنه کړل ، بلکې پر هغو سربیره مو هماغومره نور هم ورکړل ، د خپل ځانگړي رحمت په ډول او ددې لپاره چه دا د عبادت کونکو لپاره یو درس وي .

۳ - دوه آخري سورتونه (سورة الفلق ، سورة الناس) :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿۲﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿۳﴾ وَمِنْ شَرِّ

النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿۴﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿۵﴾ [صحيح البخارى (5016) ، صحيح المسلم (2192)]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾﴾

الَّذِي يُوسِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾ [صحيح البخارى (5016) ، صحيح المسلم (2192)]

له عايشه رضي الله عنها نه روايت دى چه ويې فرمايل:

«أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ، إِذَا اشْتَكَى، يَفْرَأُ عَلَى نَفْسِهِ بِالْمَعْوَذَاتِ، وَيَنْفُثُ فَلَمَّا اشْتَدَّ وَجَعُهُ كُنْتُ أَقْرَأُ عَلَيْهِ،

وَأَمْسَحُ بِيَدِهِ، رَجَاءً بَرَكَتِهَا». [صحيح البخارى (5016) ، صحيح المسلم (2192)]

كله به چه رسول الله صلى الله عليه وسلم ناروغ شو نو خپل ځان به يې په معوذاتو (سورت الفلق او سورت الناس) چف کولو کله به چه تکليف پرې سخت شو نو ما به پرې دا سورتونه ويل او مبارک لاس به مې ورته د برکت په نيت د هغه په وجود راکاره .

٤- أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ (اوه ځلې) [سنن ابوداود (3106) ، سنن الترمذى (2083)]

«زه د لوى الله نه دعا غواړم ، هغه چه د لوى عرش څښتن دى ، چه تا ته شفا درکړي .»

عن عبدالله بن عباس رضي الله عنهما- مرفوعاً: «مَنْ عَادَ مَرِيضًا لَمْ يَحْضُرْهُ أَجَلُهُ، فَقَالَ عِنْدَهُ سَبْعَ مَرَاتٍ:

(أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، أَنْ يَشْفِيكَ)، إِلَّا عَافَاهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ الْمَرَضِ». [ابوداود (3106) ، الترمذى (2083)]

له ابن عباس رضي الله عنهما نه روايت دى چه رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل : څوك چه د يوه مريض پوښتنې ته ورغى چه اجل يې نه وې رسيدلى او دا دعا «أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، أَنْ يَشْفِيكَ» «زه د لوى الله نه دعا غواړم ، هغه چه د لوى عرش څښتن دى ، چه تا ته شفا درکړي .» اوه (٧) ځلې ووايي نو الله به خامخا مريض ته له هغه مريضى نه شفا ورکړي .

٥- درې ځلې (بِسْمِ اللَّهِ) او ورپسې اووه ځلې (أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ). [مسلم (2202)]

«په نوم د الله تعالى» «پناه غواړم په عزت او قدرت د الله تعالى باندې له شره د تکليف هغه نه چه زه يې مومم او ترې ويريرم»

عن أبي عبد الله عثمان بن العاص، رضى الله عنه أنه شكا إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم وجعاً يجده في جسده، فقال له رسول الله صلى الله عليه وسلم: «ضَعُ يَدَكَ عَلَى الذِّى يَأْلَمُ مِنْ جَسَدِكَ وَقُلْ: بِسْمِ اللَّهِ ثَلَاثًا وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ: أَعُوذُ

بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ» [صحيح المسلم (2202) ، الترمذى (2080)]

له ابو عبدالله عثمان بن العاص رضى الله عنه روايت دى چه ده له هغه مرض نه چه په وجود کې يې احساسوه رسول الله صلى الله عليه وسلم ته شكايت وکړ ، رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وفرمايل : بنى لاس د دوجود په هغې برخې کيږده چه درد کوي درې (٣) ځلې «بسم الله» او بيا (٧) ځلې «أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ». «په نوم د الله تعالى» «پناه غواړم په عزت او قدرت د الله تعالى باندې له شره د تکليف هغه نه چه زه يې مومم او ترې ويريرم» ووايه .

٦- اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، أَذْهَبِ الْبَاسَ وَاشْفِهِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا. [البخارى (5743)]

«يا الله ای د خلکو پروردگاره ، مریضي یې ختمه کړه ، او شفا ورته نصیب کړه او ته شفا ورکونکی یې ، نشته شفا مگر ستا شفا ، داسې شفا ورکړه چه هیڅ مریضي ورکې پاتې نشي .»

عن عائشة رضي الله عنها مرفوعاً: أن النبي صلى الله عليه وسلم: كَانَ يَعُودُ بَعْضَ أَهْلِهِ يَمْسَحُ بِيَدِهِ الْيُمْنَى، ويقول: «اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، أَذْهَبِ الْبَاسَ، اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا.» [صحيح البخارى (5743) ، صحيح المسلم (2191)]

له حضرت عائشه رضی الله عنها نه مرفوعاً روایت دی چه کله به رسول الله صلی الله علیه وسلم د خپلې کومې بي بي عیادت (پوښتنه) ته ورته نوپه خپل ښي لاس به یې لمس کوله او دا دعا به یې ویله : «اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، أَذْهَبِ الْبَاسَ، اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا.» «يا الله ای د خلکو پروردگاره ، مریضي یې ختمه کړه ، او شفا ورته نصیب کړه او ته شفا ورکونکی یې ، نشته شفا مگر ستا شفا ، داسې شفا ورکړه چه هیڅ مریضي ورکې پاتې نشي .»

٧- بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ اللَّهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ. [صحيح المسلم (2185)]

«د الله تعالى په نوم د دموم له هر هغه شي نه چه تاته تکلیف درکوي له شر د هر نفس او د هر حسد کونکي د سترگې (له زخم) نه ، الله د شفا درکړي د الله په نوم د دموم .»

عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه: أن جبريل أتى النبي - صلى الله عليه وسلم - فقال: يَا مُحَمَّدُ، اشْتَكَيْتَ؟ قَالَ: «نَعَمْ» قَالَ: «بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ، مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ، مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ، اللَّهُ يَشْفِيكَ، بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ.» [مسلم (2186)]

له حضرت ابو سعيد خدری رضی الله عنه نه روایت دی چه جبریل علیه سلام ، رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راغی او ویې فرمایل : ای محمد صلی الله علیه وسلم ، ته ناروغ شوی یې ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل : هو . جبریل علیه سلام ورته وفرمایل (دعا یې او ورته وکړه او دم یې کړ) : «بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ، مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ، مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ، اللَّهُ يَشْفِيكَ، بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ.» «د الله تعالى په نوم د دموم له هر هغه شي نه چه تاته تکلیف درکوي له شر د هر نفس او د هر حسد کونکي د سترگې (له زخم) نه ، الله د شفا درکړي د الله په نوم د دموم .»

٨- بِاسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ. [صحيح المسلم (2185)]

«د الله تعالى په نوم ، هغه د تاته له هر مرض نه شفا درکړي ، د حسد کونکی له شر نه چه کله حسد کوي او د هر نظر لگیدونکي له شر نه .»

عن عائشة رضي الله عنها أنها قالت: كان إذا اشتكى رسول الله صلى الله عليه وسلم رقاؤه جبريل: «بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ.» [صحيح المسلم (2185) ، مسند احمد (2572)]

له حضرت عايشه رضی الله عنها نه روایت دی چه هغه فرمایي : کله به رسول الله صلی الله علیه وسلم ته څه تکلیف پیدا شو نو جبریل علیه وسلم به پدې دم دمولو : «بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ.» «د الله تعالى په نوم ، هغه د تاته له هر مرض نه شفا درکړي ، د حسد کونکی له شر نه چه کله حسد کوي او

د هر نظر لگیدونکي له شر نه .» [صحيح المسلم (2185) ، مسند احمد (2572)]

۹- بِسْمِ اللّٰهِ، تُرْبَةُ اَرْضِنَا، بَرِيْقَةٌ بَعْضِنَا، يُشْفَىٰ بِهٖ سَقِيْمُنَا، يَا ذَنْ رَبَّنَا. [صحيح البخارى (2745) صحيح المسلم (2194)، مسند احمد (24617)]

« د الله په نوم ، کله چه زمونږ د ځمکې خاوره زمور د ځينو خلکو له لارو سره يوځای شي د الله په حکم سره ورباندي زمونږ مريض جوړيږي .»

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ إِذَا اشْتَكَى الْإِنْسَانُ الشَّيْءَ مِنْهُ، أَوْ كَانَتْ بِهِ قَرْحَةٌ أَوْ جُرْحٌ، قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِأُصْبِعِهِ هَكَذَا - وَوَضَعَ سَفِيَانُ بْنُ عَيْنَةَ الرَّاوِي سَبَابَتَهُ بِالْأَرْضِ ثُمَّ رَفَعَهَا - وَقَالَ: «بِاسْمِ اللَّهِ، تُرْبَةُ اَرْضِنَا، بَرِيْقَةٌ بَعْضِنَا، لِيُشْفَىٰ بِهٖ سَقِيْمُنَا، يَا ذَنْ رَبَّنَا». [البخارى (2745)، المسلم (2194)]

عایشه رضي الله عنها نه روایت دی چه فرمایي : چه نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته به کله چا په بدن کې د کوم ځای د تکلیف شکایت وکړو او یا به ورباندي څه دانه او زخم وو نو رسول الله صلی الله علیه وسلم به گوته داسې کړه ، سفیان بن عینة د حدیث راوي خپله گوته په ځمکه کینوده او بیا به یې اوچته کړه او دا کلمات یې ورباندي وویل : «بِسْمِ اللَّهِ، تُرْبَةُ اَرْضِنَا، بَرِيْقَةٌ بَعْضِنَا، لِيُشْفَىٰ بِهٖ سَقِيْمُنَا، يَا ذَنْ رَبَّنَا». « د الله په نوم ، کله چه زمونږ د ځمکې خاوره زمور د ځينو خلکو له لارو سره يوځای شي د الله په حکم سره ورباندي زمونږ مريض جوړيږي .»

۱۰ - اللّٰهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأ لَكَ عَدُوًّا، أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ . [سنن ابوداود (3107) ، مسند احمد (6600)]

« يا الله ! خپل بنده ته شفا ورکړه چه (که جوړ شي) ستا کوم دښمن ته به ځواب ورکړي او يا به ستا (د رضا) لپاره لمانځه ته لار شي »

عن عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم: " إِذَا جَاءَ الرَّجُلُ يَهُودٌ مَرِيضًا فَلْيَقُلْ: "اللّٰهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأ لَكَ عَدُوًّا، أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ". [سنن ابوداود (3107) ، مسند احمد (6600)]

له عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما نه روایت دی چه فرمایي : نبی کریم صلی الله علیه وسلم فرمایلي کله چه يو کس راغی چه مريض وو نو (دا دم پرې) ووايي : " اللّٰهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأ لَكَ عَدُوًّا، أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ" « يا الله ! خپل بنده ته شفا ورکړه چه (که جوړ شي) ستا کوم دښمن ته به ځواب ورکړي او يا به ستا (د رضا) لپاره لمانځه ته لار شي »

۱۱ - اللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، مُذْهِبَ الْبَاسِ، اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي، لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ، شِفَاءً لَا يَغَادِرُ سَقَمًا. [البخارى (5742)]

يا الله، ای د خلکو پروردگاره ، ای د سختی او مریضی لمنځه وړونکیه، ته (دې مریض ته) شفا ورکړه یواځې شفا ورکونکی ته یې، او له تا پرته هیڅ بل شفا ورکونکی نشته ، داسې شفایي نصیب کړه چه هیڅ درد او مرض پکې پاتې نه شي .

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ، قَالَ دَخَلْتُ أَنَا وَثَابِتٌ، عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ فَقَالَ ثَابِتٌ يَا أَبَا حَمْرَةَ اشْتَكَيْتُ. فَقَالَ أَنَسٌ أَلَا أَرَاكَ بِرُقِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ بَلَى. قَالَ "اللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ مُذْهِبَ الْبَاسِ اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ، شِفَاءً لَا يَغَادِرُ سَقَمًا". [صحيح البخارى (5742) ، سنن الترمذی (973)]

په صحیح البخاري کې له عبدالعزیز بن صهیب رضي الله عنه روایت دی چه فرمایي : زه او ثابت د انس بن مالک رضي الله عنه خواته ورغلو ، ثابت وویل : ای ابو حمزه مریض شوی یم ، انس رضي الله عنه وفرمایلي : آیا د رسول الله صلی الله علیه وسلم دعا او دم درباندي ونه وایم ؟ ویې ویل : ولې نه . انس رضي الله عنه وفرمایلي : «اللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، مُذْهِبَ

البأس، اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي، لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ، شِفَاءٌ لَا يَغَادِرُ سَقَمًا» يا الله ، ای د خلکو پروردگاره ، ای د سختی او مریضی لمنخه وړونکيه ، ته (دې مریض ته) شفا ورکړه یواځې شفا ورکونکی ته یې ، او له تا پرته هیڅ بل شفا ورکونکی نشته ، داسې شفا یې نصیب کړه چه هیڅ درد او مرض پکې پاتې نه شي .

۱۲ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ . [صحيح البخارى (3371)]

«زه تاسو لره پناه غواړم په کلماتو د الله تعالى باندې چه کافي دی له هر شيطان او هر ضرري حيوان نه او له هرې هغې سترگې نه چه را ټولونکې د شر ده .»

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ، قَالَ : «كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَيَقُولُ : «إِنَّ أَبَاكُمَا كَانَ يُعَوِّذُ بِهَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ : أَعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ

لَامَّةٍ» . [صحيح البخارى (3371) ، سنن ابو داود (4737) ، مسند احمد (2434)]

په يوه صحيح حديث کې له ابن عباس رضی الله عنه روايت شوی چه فرمايي : نبي صلی الله عليه وسلم به حسن او حسين رضی الله عنهم (په يوې دعا) الله ته سپارل تر څو يې ساتنه وکړي او ويل به يې دا داسې دعا ده چه ستاسو پلار (ابراهيم عليه سلام) به هم پرې (خپل اولادونه) اسماعيل او اسحاق عليهم سلام الله ته سپارل (هغه دعا داده): «أَعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ» « زه تاسو لره پناه غواړم په کلماتو د الله تعالى باندې چه کافي دی له هر شيطان او هر ضرري حيوان نه او له هرې هغې سترگې نه چه را ټولونکې د شر ده .»

۱۳ - أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ ، مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ ، وَشَرِّ عِبَادِهِ ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ، وَأَنْ يَحْضُرُونِ . [أبي داود (رقم: 3893)]

زه پناه غواړم د الله تعالى په هغو کلمو چه کاملې دي د هغه له غضب او د بنده گانو له شره يې او د شيطانانو له وسوسو نه او له دې نه چه هغوی (پيريان) د په ما راشي .

عن عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: "إِذَا فَرِعَ أَحَدُكُمْ فِي النَّوْمِ فَلْيَقُلْ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ، فَإِنَّهَا لَنْ تَضُرَّهُ" . [سنن أبي داود (رقم: 3893) ، و مسند احمد (رقم: 2696)]

له عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما نه روايت دی چه رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل : كله چه له تاسو نه څوك په خوب کې وويريد نو دا دعا د ووايي: «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ». زه پناه غواړم د الله تعالى په هغو کلمو چه کاملې دي د هغه له غضب او د بنده گانو له شره يې او د شيطانانو له وسوسو نه او له دې نه چه هغوی (پيريان) د په ما راشي . نو هغه ته به زيان و نه شي رسولى .

د سحر (جادو) علاج په شرعي طريقه سره

هغه څه چې د سحر (جادو) نه ځان پرې ساتل کيږي:

- ۱- ټول فرائض او واجبات ادا کول، له ټولو محرماتو ځان ژغورل او له ټولو گناهونو څخه توبه ويستل.
- ۲- په کثرت سره د قرآن کریم تلاوت کول، هره ورځ بايد د قرآن کریم يوجزء (يوه برخه) تلاوت کړای شي.
- ۳- آيت الکرسي له هر فرض لمانځه نه وروسته، د خوب پر وخت، او د سبا او ماښام پروخت لوستل.
- ۴- معوذات (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ...، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ...، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ...) درې درې ځلې سبا، ماښام او د خوب پر وخت لوستل.

۵- د سبا او ماښام اذکار، له فرض لمانځه وروسته اذکار، او د خوب پر وخت اذکار په پابندی سره ويل. (البخاري، مسلم، الترمذي، ابوداود، الحاکم)

۶- د امکان په صورت کې د سهار په نهره اووه دانې عجوة خورما خوړل، نبي صلی الله عليه وسلم فرمايي: څوک چې سهار اووه دانې عجوة وخوري هغې ته به پدې ورځ کې زهر او سحر څه زیان و نه رسوي. (البخاري، مسلم)

يادونه: د امام مسلم په يو روايت کې د مدينې منورې عامه خورما ذکر شوې، د بعضې علماؤ نظر دادی چې هره خورما وخورل شي د الله جل جلاله نه امید دی چې دا فايده به پرې مرتبه شي.

که چيرته په چا سحر وشي نو هغه (مريض) د لاندې لاره اختيار کړي:

۱- غالباً ساحران چې کله سحر کوي نو په يوه جامد او محسوس توکي يې کوي او بيا هغه چيرته پټ ايردي او غوتې ورته لږوي، نو د سحر له منځه وړلو تر ټولو مؤثره لاره داده چې د امکان په صورت کې په مباحه طريقه هغه پيدا او ضايع کړای شي. (فتح الباري، زادالمعاد)

۲- د شرعي دم په ذريعه:

لاندې آيتونه او مسنون اذکار د ولوستل شي او په مريض د په پورتنۍ طريقه چف کړای شي.

۳- د امکان په صورت کې دې د سدر (بيړې) شنې پانې و ټکول شي او د غسل اندازه اوبو کې د واچول شي (که سدر نه وي نو ساده اوبه کفايت کوي) او دپورتنیو آيتونو (فاتحه، آيت کرسي، معوذات) سرييره (علاوه) دا لاندې آيتونه هم پرې ولوستل شي، او له هغې اوبو نه د مريض (مسحور) څه وڅښي او په پاتې د غسل وکوي، که ضرورت شو نو څو ځله د دا طريقه تکرار کړي، إن شاء الله شفاء ياب به شي.

(فتح الباري، مسلم، مصنف عبدالرزاق، زادالمعاد، فتح المجيد، فتح الحق المبين...)

لاندي آيتونه د الله په اذن سره د سحر ، جادو، نظر او ټولو مرضونه لپاره شفا دي ، د پورټينو لارښونو مطابق دې پرې مريض دم کرل شي .

1. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ :** بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾ [الفاتحة: 1-7]

2. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ :** بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ [البقرة: 1-5]

3. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ :** بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ وَأَتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ﴿٢﴾ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفَرُوا يَعْلَمُونَ النَّاسِ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِ هَرُوتَ وَمَرْوَتَ ﴿٣﴾ وَمَا يَعْلَمَانِ مِن أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا حُنُّ فِتْنَةٍ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ﴿٤﴾ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ﴿٥﴾ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِن خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾ [البقرة: 102]

4. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ :** بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ وَاللَّهُمَّ إِلَهَ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢﴾ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَآخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أُنزِلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ [البقرة: 163-164]

5. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ :** بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ﴿٢﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ﴿٣﴾ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾ [البقرة: 255].

6. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿﴾** ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۗ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا ۗ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾ [البقرة: 285-286]

7. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿﴾** شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ۗ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِنَائِتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢﴾ [آل عمران: 18-19]

8. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿﴾** إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَيْثُهَا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٢﴾ وَلَا تَفْسُدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مَنِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾ [الأعراف: 54-56].

9. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿﴾** وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۚ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١٧٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧٨﴾ فَغَلَبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١٧٩﴾ وَأَلْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ ﴿١٨٠﴾ قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٨٢﴾ [الأعراف: 117-122].

﴿وَأَلْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ ﴿١٨٠﴾﴾ دغه آيت ٣٠ خلی تکرار شی .

10. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿﴾** فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحْرُ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَيَّبِطِلُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٧٦﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧٧﴾ [يونس: 81-82]. دغه آيتونه دير تکرار شی مخصوصاً دا آيت : **﴿إِنَّ اللَّهَ سَيَّبِطِلُهُ ۗ﴾**.

11. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى﴾ [طه: 69] **دغه آیت دیر تکرار شی .**
12. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾ ﴿فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ﴾ ﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ ﴿وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ﴾ [المؤمنون: 115-118]
13. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿وَالصَّافَّاتِ صَفًّا﴾ ﴿فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا﴾ ﴿فَالتَّلِيَّاتِ ذِكْرًا﴾ ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ ﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشْرِقِ﴾ ﴿إِنَّا زَيْنًا أَلْمَسَاءَ الدُّنْيَا بَرِيئَةَ الْكَوَكِبِ﴾ ﴿وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ﴾ ﴿لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ﴾ ﴿دُحُورًا وَهُمْ عَذَابٌ وَأَصِيبٌ﴾ ﴿إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ﴾ [الصافات: 1-10].
14. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ﴾ ﴿قَالُوا يَنْقُومَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ ﴿يَنْقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابِ الْعِيمِ﴾ ﴿وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ [الأحقاف: 29-32]
15. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿يَمَعَشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ أَسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَتَفَدُّوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانفُدُوا لَا تَنْفُدُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ﴾ ﴿فَبَأَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ ﴿يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ﴾ ﴿فَبَأَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ [الرحمن: 33-36].
16. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ ﴿هُوَ اللَّهُ

الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٧﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ
الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٩﴾ [الحشر: 21-24]

17. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ﴿قُلْ أُوْحِي إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ
نَفْرًا مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَأَنَّهُ تَعَلَّى جَدُّ
رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَحْبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَاقُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّن نَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن
لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتَأَةً حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾ وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا
لِّلسَّمْعِ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَحْدِثْ لَهُ شَهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾﴾ [الجن: 1-9]

18. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾
اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾﴾ [الإخلاص: 1-4]

19. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ
﴿١﴾ مِّنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ
﴿٥﴾﴾ [الفلق: 1-5]

دغه آیت : ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾﴾ دیر تکرار کرل شی .

20. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ** : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ
﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِّنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِّنَ
الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾﴾ [الناس: 1-6]

د نظر (سترگو) علاج

له نظر لگیدو نه وړاندې تدابیر :

۱- د بد نظر لگیدو نه د ځان ساتلو لپاره دې هغه ټول احتیاطي تدابیر اختیار کړای شي چې د سحر نه د ژغورنې لپاره پورته ذکر شول.

۲- څوک چې له خپلو سترگو ډاریري چې بل څوک نظر نه کړي هغه ته پکار ده چې کله هم تعجب آور او د خوښې شې وگوري نو هغې ته دې د برکت دعا وکړي. (موطأ، ابن ماجه، أحمد)

او ودې وايي: ماشاءالله تبارک الله، لا حول ولا قوة إلا بالله. (زادالمعاد)

۳- د چا د نظر کیدو احساس چې وشي د هغې محاسن باید پټ کړای شي. (زادالمعاد، شرح السنة للبيهي)

د نظر لگیدو نه وروسته دهغې علاج :

۱- که نظر کونکی کس معلوم شي د هغې نه باید و غوښتل شي چې اودس وکړي او بیا د په هغې اوبو نظرکړی شوی مریض غسل وکړي. (سنن ابوداود، زادالمعاد)

۲- پورته ذکر شوی شرعي دم لوستل او هغه په مریض ور چف کول.

۳- پورته ذکر شوی شرعي دم لوستل او هغه په اوبو کې چف کول، او له هغې اوبو نه به نظر شوی مریض څه څښي او په پاتې به غسل کوي. (سنن ابوداود)

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**